

**Atelna genijai
ir vėl išnyksta,
Atėjo Leninas
visiems laikams**

(V. Montvila)

Visiems laikams didžio visų šalių proletariato vado ir mokytojo — Lenino vardas įrašytas į darbo žmonių širdis.

Lenino nemirtingosios idėjos pergalingai skamba visuose žemės rutulio kontinentuose. V. Lenino sukurtos pirmosios pasaulyje socialistinės valstybės keliu šiandien tvirtai žengia daugiau kaip milijardas Europos ir Azijos žmonių.

Leninizmo idėjos įkvepia mūsų šalies liaudį į naujus ir naujus žygius vardan komunizmo pergalės. O komunizmas jau ne už kalnų — jo kontūrai formuojasi fabrikuose, cehuose, kolūkių laukuose, mokyklose, mokslo įstaigose.

Argi ne genialaus mąstytojo V. Lenino mintys glūdi mūsų brangiosios partijos, tarybinės liaudies darbuose, jos planuose? Per 41 metus Tarybų šalis padarė tokį suolį, jog net labiausiai užkietėję imperializmo garbintojai priversti susimąstyti. Patys imperialistai jau pradeda skaičiuoti, kada jie bus pralenkti.

Ir tai visiškai suprantama. Carinė Rusija buvo atsilikusi nuo priešakinių kapitalistinių šalių maždaug šimtą metų, o dabar Tarybų Sąjunga pramonės produkcijos gamyba Europoje užima pirmą vietą, o pasaulyje — antrą. Šiuo metu TSRS pramonė per 10 dienų išleidžia tiek produkcijos, kiek jos buvo išleidžiama per visus 1913 metus. Mūsų šalies aukštosios mokyklos išleidžia beveik 3 kartus daugiau inžinierių, negu JAV aukštosios mokyklos. Pirmasis pasaulyje dirbtinis Žemės palydovas, pirmoji dirbtinė Saulės sistemos planeta, pirmoji atominė elektrinė yra

KOLEKTIVINIS DARBAS

LITUOVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKSCIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Finansuoti nuo 1943 m.

Nr. 34 (1017)

Anykščiai, 1959 m. balandžio mėn. 23 d. Kaina 15 kop.

LENINIZMO IDĖJŲ TRIUMFAS

tarybinių inžinierių ir technikų, mokslininkų ir darbininkų kūrybos vaisius. Atvertas kelias į kosmosą, pradėtas jo užkariavimas, žengtas naujas žingsnis pajungti gamtą žmogaus valiai.

Palyginti dar tik jaunuolio amžių gyvena mūsų gimtoji tėviškė, kuriai Lenino idėjos nušvietė tikrąjį kelią į šviesią ateitį. Nepalaužė lietuvių liaudies kovos dvasios buržuazinis režimas. Komunistų partijai vadovaujant pergalė buvo iškovota. O kokie pakitimai įvyko per trumpą laikotarpį!

Štai dabar respublikos pramonė per pusantro mėnesio pagamina produkcijos daugiau, negu jos buvo išleista 1940 metais. Nepalyginamai išaugo produkcijos apimtys. Kas galvojo, kad Lietuvoje pagaminti žvejybos laivai raižys audringąjį Atlantą, kad lietuviškos turbinos, staklės, elektros motorai, transformatoriai dirbs Kinijoje, Indijoje, Rumunijoje, Vietname ir daugelyje kitų šalių, kad „Drobės“, „Verpsto“, K. Giedrio vardo fabrikuose gaminiai gaus aukso, bronzos medalius, bus apdovanoti diplomais pasaulinėse parodose?

Netrukus prie Petrašiūnų

išsilieks jūra, o Spalio švenčių išvakarėse Nemuno vandenys pradės suklikti pirmąsias Kauno elektrinės turbinas.

Kas suskaičiuos, kiek prakaito išliejo valstietis, dirbdamas buožei, dvarininkui. Komunistų partijos įgyvendintas lenininis kooperatinis planas išvedė jį į šviesų kolūkinio gyvenimo kelią.

Pažymėdami V. Lenino gi-

mimo 89-ąsias metines, Lietuvos darbo žmonės, kaip ir visos tarybinės tautos, raportuoja partijai ir vyriausybei apie savo pirmuosius laimėjimus kovoje už septynmečio įvykdymą pirmą laiką. Vykdydami septynmečio uždavinius, tarybiniai žmonės kovoja už naujas Lenino idėjų pergalės, už komunizmą.

K. BIELIAUSKAS

Vladimirui Leninui tekdamo daugybę kartų kalbėti partijos, tarybinių darbuotojų suvažiavimuose, masiniuose susirinkimuose, mitinguose. Vladimiras Leninas mokėjo

šautuvą, klampoti per purvyną ar sniegą. Bet aš supratau, kad eidamas šiuo keliu, aš einu keliu, Lenino nurodytu. Šviesus Lenino gyvenimo atminimas mums teikė ir teikia jėgų kovoje ir darbe.

Aprimo šūviai pakelėse ir miškuose. Darbo ramybė aplonkė žmogaus namus. Kolūkiuose prasidėjo kova už turtingesnę rytdieną, už Lietuvos kaimo suklestėjimą. Partija pasiuntė mane vadovauti kolūkiui. Ir čia vėl prieš mane iškilo šviesus Lenino paveikslas. Jis padėjo man įveikti labai daug sunkumų.

Ir džiugu šiandien žvelgti į darbo rezultatus. Ten, kur kadaise tiesėsi plynas laukas, dabar rikiuojasi, šviečia baltais stogais kolūkių gamybiniai pastatai. Iškilio nauja kontora, mokykla. Visuomeniniuose pastatuose ir kolūkiečių butuose šviečia Iljičiaus lemputės. O ir darbadienis turtinas. Juk kolūkis per metus gauna daugiau kaip milijoną rublių pajamų!

Prieš metus vyriausybė apdovanojo mane Lenino ordinu. Apdovanojimas įkvepia dar geriau dirbti, kad Didžiojo vado svajonės apie visų paprastų darbo žmonių laimingą gyvenimą būtų pilnai įgyvendintos.

F. SMERTJEVAS
„Draugystės“ kolūčio
pirmininkas, Lenino ordino
kavaliereus

kai ne tik todėl, kad laikė tai valstybės vadovo pareiga, o visų pirma todėl, kad jis norėjo nuolatos bendrauti su liaudimi.

Is visų šalies kampų atvažiuodavo ir ateidavo į Maskvą pas Leniną žmonės, išrinkti valstiečių susirinkimuose. Leninas buvo net paskyres dieną valstiečių pasiuntiniams priimti.

Paskirtą valandą jie atvykdavo į Kremlių, apsirengę sėmėgomis, apsiavę naginėmis, su kuprinėmis ant pečių. Sudėdavo priimamajame ant grindų kuprines ir, susijaudinę, šnibždėdamiesi tarpusavyje, laukdavo, kol jie bus pakviesti pas patį Liaudies Komisarų Tarybos Pirmininką — Vladimirą Leniną!

Laukti tekdamo neilgai. Štai jau kviečia. Tvirtiau susijusę diržus, sulyginę delnais plaukus, jie oriai įeina į Lenino kabinetą, o jis jau pakyla nuo stalo ir eina jų pasitikti, nuosirdžiai sveikinasi su kiekvienu, paduodamas ranką, sodina

svečius.
— O tu, seneli, štai čia būčiau, į fotelį!

Vladimiras Leninas kiekvieną klausia pavardės, vardo, tėvavardžio, iš kur atvyko. Užsimezga paprastą, nuoširdų pasikalbėjimą.

Delegatai stebėjosi, kad Vladimiras Leninas prisimindavo, kaip vadinti kiekvieną, ir kalbėdamas kreipėsi (Nukelta į 2 psl.).

Partijos vadą ir Tarybų valstybės vadovą Vladimirą Leniną prisimenu visų pirma kaip žmogų, turintį neįprastai stiprų, aiškų, įžvalgų protą. Jis mokėdavo greitai suprasti bet kokio reiškinio esmę, įvykių, afsižvelgdamas į visą jų sudėtingumą, į visas detales ir čia padaryti tikslas išvadas ir savo analizes. Kaip politiniam veikėjui Vladimirui Leninui buvo visiškai svetimas bet koks išsišlavimas, panika. Pačiais tragiškiausiais Tarybų respublikos gyvavimo momentais jis su nepalaužiamu tvirtumu priimdavo ir vykdavo reikalingus nutarimus.

Kitas pagrindinis Vladimirui Lenino, kaip partijos vado bruožas buvo jo gilus principingumas.

— Principinga politika yra vienintelė teisinga politika, — mėgo sakyti jis.

Vladimiras Leninas negailėstingai nutraukdavo ryšius su artimiausiais draugais, jeigu tik jie stodavo į neteisingą kelią. Pavyzdžiui, jis nutraukė ryšius su Martovu, su

kuriuo pradėjo kartu dirbti Peterburgo proletariato tarpe ir sėdėjo už tą patį reikalą kalėjime. Taip pat Vladimiras Leninas nutraukė ryšius su Plechanovu, kurį jis labai vertino.

Trečias pagrindinis Vladimirui Lenino kaip partijos vado bruožas — kolektyviškumas sprendžiant visus svarbiuosius klausimus. Revoliucinio proletariato partija Leninui buvo viskuo, jis buvo

organiskai susijęs su ja, nė vienas akimirka neatsiskyrė nuo jos ir jokių būdų negalėjo priešpastatyti jai save, iškelti save viršum jos. Leninas buvo tos nuomonės, kad partinio vadovavimo, besiremiančio marksistinė teorija kolektyviškumas yra aukščiausias vadovavimo principas, užtikrinąs partijai visą kaimėjimą siekiant visų jos tikslų.

nuostabiai greitai ir visiškai užkariuoti klausytojų dėmesį. Darbininkų ir valstiečių susirinkimuose Leninas kalbėjo kažkaip ypatingai paprastai, aiškiai, įtikinamai, panaudodamas kasdien liudyje vartojamus žodžius ir posakius, nustebindamas klausytojus jų gyvenimo, buitės ir poreikių pažinimu.

Tačiau Leninas niekada nevulgarindavo kalbos, nesita-

Leninas — vadas, draugas, žmogus

(TSKP narlo nuo 1898 metų V. Karpinskio prisiminimai)

liaudį, paprastus darbo žmones. Apie tai gerai pasakė Nadežda Krupskaja: — Jo širdis plakė karšta meile visiems darbo žmonėms.

Nepaisydamas to, kad buvo smarkiai užsiėmęs svarbiais valstybės ir partijos reikalais, Vladimiras Leninas vis dėlto atrasdavo laiko laukytojams priimti. Jis priiminėjo ir kalbėdavosi asmeni-

šiai, paprastus darbo žmones. Apie tai gerai pasakė Nadežda Krupskaja: — Jo širdis plakė karšta meile visiems darbo žmonėms.

Leninas—vadas, draugas, žmogus

(Atkelta iš 1 psl.)

si į jį vardu ir tėvavardžiu. O dar daugiau stebino jus tai, kad Vladimiras Leninas gerai žinojo jų kaimų poreikius, žinojo, kokios jų žemės, o kartais net pasakydavo jus išnaudojusio dvarininko pavardę. Valstiečiai, žinoma, ir žinote nežinojo, kad Leninas puikiai išstudijavo kiekvieno šalies rajono ekonomiką.

...Kaip draugas Vladimiras Leninas buvo labai paprastas, nuoširdus, jautrus ir mandagus. Į savo pavaldinius, darbininkus arba valstiečius jis niekad nesikreipdavo „tu“. Tiksliai vyresniems už save žmonėms jis sakė: „tu, tėveli“ arba „tu, seneli“, kaip sakoma liaudyje.

Prisiminkime, kaip jis sveikindavosi. Vos pasilenkęs į priekį, išties sulenktą per alkūnę ranką, pažvelgs jums tiesiai į akis, nuoširdžiai šypsodamasis, — ir jūs patys laimingi nusišyposite, jūs pajausite, kad greta jūsų artimas draugas ir bičiulis.

Su pagarba priimdavo Le-

ninas tarybinius žmones, atleinančius pas jį. Bet jis pats nemėgo jokios ypatingos pagarbos jam asmeniškai. Jis būdavo aiškiai nepatenkintas, kai kildavo begalinės ovacijos jam pasirodžius tribūnoje, ir, rodydamas į laikrodį, tartum reikalavo, kad nebūtų gaištama brangaus laiko tokiems niekniekiams. Papasakosiu apie kai kuriuos Vladimiro Lenino asmeninio gyvenimo bruožus.

Jis sugebėdavo užbaigti bet kurį pradėtą darbą, įvykdyti duotus pasižadėjimus, būtinai atiduodavo skolas ir pan. Vladimiras Leninas buvo labai darbštus žmogus ir mokėjo gerbti ir vertinti kitų darbą.

Paprastai manoma, kad didis žmogus ir asmeniniuose santykiuose su žmonėmis bei namie turi būti kažkokiu ypatingu žmogumi. To negalima pasakyti apie Vladimira Leniną.

V. Leninas buvo ypatingai kuklus žmogus. Kremliuje jis su šeima gyveno paprasčiausiame nedideliu kamb-

rių bute, apstatytame paprastais baldais. Jis pasipikino, kai sužinojo, kad jo butui prižiūrėti paskyrė valytoją valstybės sąskaita. Jis pareikalavo, kad valytojos iš laikymui išskaičiuotų iš jo darbo užmokesčio.

Rengėsi jis paprastai. Dėvėjo paprastą kepurę, o žiemą kepurę su ausinėmis. Valgė paprastą sveiką maistą. Alkoholinių gėrimų nevartojo. Mėgo fizinį darbą.

Vladimiras Leninas mėgo klausytis geros muzikos, dainuoti chore, žaidė šachmatais, čiuožė, važinėjo dviračiu, vaikščiojo pėsčias po kalnus, labai mėgo žaisti su mažais vaikais, pats pirkė jiems žaislus.

Vienas tik „buitinis“ bruožas tikrai išskyrė Vladimira Leniną kaip neeilinį žmogų: nepaprastas jo jautrumas, paprastumas ir kuklumas. Šis bruožas įgavo jame kažkokį ypatingą išraiškingumą, aš pasakyčiau — žavumą.

Ir kai aš prisimenu viską, ką galiu prisiminti apie jį, visuomet galvoju ir jaučiu, kad Vladimiras Leninas buvo komunistas ne tik savo idėjomis, savo visuomenine veikla, bet taip pat asmeniniame gyvenime, buityje. Jis buvo prototipas tų tobulų žmonių, kurie gyvena komunistinėje visuomenėje.

Vladimiras Iljičius Leninas, pasveikęs po sužeidimo, pirmą kartą vaikščioja Kremliaus kieme. (1918 m.).

Lenino vardas amžiais bus gyvas

Vakar vakare į erdvį Jono Biliūno vardo vidurinės mokyklos salę susirinko rajono darbininkai, kolūkiečiai, visuomeninių organizacijų atstovai paminėti didžiojo viso pasaulio darbo žmonių vado ir mokytojo, Tarybų Sąjungos Komunistų partijos ir Tarybų valstybės įkūrėjo V. I. Lenino 89-ąsias gimimo metines.

Pranešimą apie V. I. Lenino gyvenimą ir revoliucinę veiklą padarė LKP rajono komiteto sekretorius drg. Žižys.

— Šiandieną sukanka 89 metai nuo V. I. Lenino, didžiojo darbininkų vado, genialaus Komunistų partijos organizatoriaus ir Tarybų valstybės įkūrėjo gimimo dienos, — sako pranešėjas.

Nemirtingas Lenino, šaunus Markso mokslo tęsėjas, vardas tampriausiai susijęs su darbininkų klasės ir visų darbo žmonių heroiška socialinių kovų ir pergalių už iš-

sivadavimą epocha, su žmonių perėjimo iš kapitalizmo į socializmo ir komunizmo epochą.

Toliau pranešėjas kalba apie istorinę TSKP XXI suvažiavimo reikšmę, apie partijos vadovaujamą didvyrišką Tarybinės liaudies kovą už didingo septynmečio plano įvykdymą pirma laiko. Pranešimo pabaigoje sakoma:

— Rajono darbo žmonės, žengdami didžiojo Lenino nurodytu keliu, daro viską, kad dar labiau sustiprintų kolūkių ekonomiką, pakeltų darbo žmonių materialinį ir kultūrinį lygį.

Po iškilmingos dalies posėdžio dalyviams buvo pademonstruotas kinofilmas.

L. VAITKUS

Iškilmingi minėjimai, skirti V. I. Lenino 89-osioms gimimo metinėms paminėti, įvyko eilėje rajono mokyklų ir kolūkių.

V. KARNAUSKAS

Susėdom mudu su J. Pelėda Raudonajame kampelyje. Čia stovi didžiulė spinta su knygomis, ant stalo šachmės, šachmatai. Sieną puošia didžiulis portretas. Jame su giliu menininko talentu nutapytas Vladimiras Iljičius, sakąs kalbą.

Mano pašnekovas ilgai žiūrėjo į Lenino portretą ir pasakė:

— Mačiau aš Jį.

Senukas susimąstė ir patylėjęs paaiškino:

— Už revoliuciją teko kariauti. Ech, ir pakovojome ponų valdžią versdami.

Jonas Pelėda — Anykščių invalidų namų gyventojas. Nežiūrint senyvo septyniadešimties metų amžiaus, jo atmintyje dar išliko gyvi jaunų dienų prisiminimai, išliko gyvas vaizdas, kai jis matė ir girdėjo kalbant Vladimira Iljičių Leniną.

— Prasidėjus Didžiajai Spalio socialistinei revoliucijai 1917 metais, aš buvau rusų armijos kareivis. Man tada ėjo dvidešimt penktas gyvenimo ruduo. Pamenu, tarnavau Maskvoje. Išgirdus, kad Petrogrado darbininkai pradėjo kovą, mūsų armijoje kilo sąmyšis. Kiekvienas galvojo, kuriuo keliu pasukti. Revoliucinis gaisras pasiekė Maskvą. Aš buvau darbininko sūnus. Na ir nuėjau su tais, kurie gina darbininkų reikalus, nu-

ėjau ten, kur šaukė Leninas. Maskvoje formuojasi pirmoji Raudonosios Armijos raitelių divizija. Į ją įstojo ir J. Pelėda. Jis petys į petį su įvairių tautybių žmonėmis stojo į audringą revoliucionieriaus kareivio kelią.

— 1918 metų rudenį išgirdome žinią, kuri neišpasakytai pakėlė mūsų nuotaiką. Aš niekad nepamiršiu to rudens. Mums, Raudonosios Armijos kareiviams, Leninas pasakė

JIS MATĖ IR GIRDĖJO LENINĄ

kalbą. Pamenu, išrikiavo mus Raudonojoje aikštėje ir štai ant raudonais audekais išpuoštos pakilos užlipo žmogus. Tai ir buvo Vladimiras Iljičius. Jis sveikino mus su revoliucijos pergale Maskvoje. Paskui pasakė, kad reikia sutriuškinti Kočaką, ir revoliucija bus galutinai nugalėjusi. Neilgai kalbėjo Leninas. Bet jo žodžiai uždegė mums dar didesnę revoliucinę kibirkštį, ir Kočaką mes sutriuškinome gana greitai. Aš nebepamenu nei gubernijos pavadinimo, kurioje mes karpomės kardais su kolčakiniais, tik prisimenu, kad netoli Viliški geležinkelio stoties buvo didelės kautynės. Daug žuvo ir mūsų raudonarmiečių, bet priešų jėgos buvo išsklaidytos, sutriuškintos.

Mes tęsėme puolimą, o kolčakininkai traukėsi. Žygiavome per baltagvardiečių nusiaubtus kaimus, miestelius. Mus džiaugsmingai sulikdavo darbininkai ir valstiečiai, nes mes nešėme liaudžiai laisvę ir laimę.

Baltieji generolai spyrėsi, nenorėjo prisipažinti esą nugalėti, iššluoti į istorijos sąslavyną. Daug sunkių mūsų teko išgyventi. Bet mes visuomet jautėme, kad kovojame už teisingą reikalą, kad mūsų kovai vadovauja Lenino

sukurta ir užgrūdinta geležinė darbo liaudies gvardija — Komunistų partija. Ir žygiuose, ir kruviniuose susirėmimuose mes atsimindavom ugningus Lenino žodžius, pasakytus mums išvykstant iš Maskvos į frontą.

Ir Kolčakas buvo sutriuškintas, jo gaujos sudaužytos, o pats parsidavėlis admirolas Sibiro partizanų pagautas ir nubaustas.

Po Kolčako sutriuškavimo J. Pelėda, ilgėdamasis tėviškės, grįžta į Lietuvą ir tampa buožių samdiniu.

— Ir pražilau aš anksti. Gal nuo sunkaus darbo, gal nuo to, kad į kuprą per daug nuo pono gaudavau. Tik dabar tai nors senatvėje gyvena gerai. Čia, senelių namuose, esu viskuo aprūpintas. Labai noris gyventi, labai.

Senukas žvilgtelėjo į didžiulį sieninio laikrodžio ciferblatą ir pakyla.

— Šiandien, sakė mūsų direktorius, per televiziją transliuos V. I. Lenino 89-ųjų gimimo metinių minėjimą iš Vilniaus. Bėgsiu ir aš.

Ir jis smulkučiais žingsniais nufolsta per kiemą, o saulėje dar skaidriau sužiba sidabro gijos jo smilkinuose.

B. BITENAS

STAVROPOLIO KRASTAS. Slais metals Georgijevio rajono Saumiano vardo kolūkis įvedė pirminį atlyginimą kolūkiečiams. Ši priemonė padidino kolūkiečių materialinį suinteresuotumą, pakilo darbo našumas, padidėjo kolūkiečių pajamos.

Nuotraukoje: kolūkio paukščių fermos vedėjas Vasilijus Filevas išmoka darbo užmokesį paukštinkėms Galinai Lesnovei, Nadleždai Plazunovei ir Anastazijai Baudilet.

V. Michalevo (TASS) nuotr.

GERA NAUJOVĖ

Laiškininkas Stepas Darandovas, pradėjęs dirbti „Lenino keliu“ kolūkyje laiškininku, pradėjo viską išnešiodavo adresatams per kelias valandas. Vieni juokai buvo išdalinti dešimtį laikraščių, keliolika laiškų. Bet prenumeratorių skaičius kaskart augo. Atėjo diena, kai Steponas ir dviračiu nespėjo visos korespondencijos išvežti. Nusipirko motociklą. Bet tą pačią dieną įteiktą adresatams apie 300 laikraščių ir glėbį laiškų vistiek sunku. Kai kuriuos kolūkiečius laikraštis pradėjo pasiekti kas antrą-trečią dieną. Bet argi kaltas dėl to laiškininkas? Juk ir jo pečius pamazu lenkia senatvė ir per dieną aplakstyti keičiasi kaimo namai.

Štai nuo tada kolūkio valdyba ir ėmė ieškoti būdų, kaip palengvinti laiškininko darbą. Buvo išmėgintas pasiūlymas palikti laikraštis pas vieną kolūkietį kaimynams. Bet jau po kelių dienų prenumeratoriai ėmė atakuoti laiškininką:

— Palikal, Steponiuk, man „Tiesą“ pas kaimyną, aš nuėjau pasiimti ir radau sūrius bevyntojant. Į turgų mano laikraštis iškelia.

Reikėjo ieškoti kitos išeities. Kadangi prenumeratorių skaičius kas mėnuo auga, kažkas pasiūlė samdyti ne vieną, o kelis laiškininkus. Bet toks spaudos pristatymas daug kainuos.

Ir štai buvo pasiūlyta apsvaistinti valdybą gerą naują.

„Pašto dėžutė“ — užrašyta ryškiais rašmenimis ant gražios sieninės spintelės. Joje dešimt dėžučių, ant kurių mirga kolūkiečių pavardės. Štai ateina kolūkiečiai.

Gegužį sutinkant

Balandžio 17 d. Anykščių plytų ir drenažo vamzdžių gamyklos pirmosios pamainos darbininkai pagamino 28.000 plytų, viršydami užduotį 4.000.

J. POSLYS

Agitatorių tribūna

KILNI MŪSŲ PAREIGA

Trys metai kai aš gyvenu ir dirbu „Paryžiaus Komunos“ kolūkyje. Per tą laiką gerai pažinau kolūkio žmones, pamačiau, kaip smarkiai keičiasi ne tik kolūkio veidas, bet ir patys jo šeimininkai — kolūkiečiai.

Gerai prisimenu aš mūsų „ligonį“ kolūkietį Dambrauską. Šis petingas vyras neišdirbdavo darbdienų minimumo, slapinėjo po namus iš kampo į kampą. Jeigu kas ir pasakydavo, kad reikia jį prie mėslyvo ar šienapiūtės pakviesti, kiti tuoj saukdavo:

— Rado ką. Eiš, mat, Dambrauskas į kolūkį dirbti. Jangi iš ryto vieną šoną, o po pietų kitą skauda.

O tariamasis ligonis tokiom kalbom buvo patenkintas. Jis naudojosi visomis kolūkiečio teisėmis ir sergantį valdino. Aš ilgai galvojau, argi tikrai jis apsimeta sergąs?

Užėnu kartą pas jį į namus.

Užėjau Baltuška į kolūkio raštinę. Jis anksčiau spaudą gaudavo kas antrą-trečią dieną. O dabar drg. Baltuška skaito tos pačios dienos laikraštis. Jis raktulį atsidaro pašto dėžutės dureles su savo pavarde ir randa jam skirtą visą korespondenciją.

Arba štai Vaitkūnų kaime iki St. Banio vienkio daugiau kaip puskilometris. O tokių vienkio yra daugiau. Apeiti juos tą pačią dieną laiškininkui sunku. Tačiau čia irgi įrengta pašto dėžutė, iš kurios laikraštis atsiima vienkio gyventojai tą pačią dieną.

Pašto dėžutės įrengtos keturiuose kaimuose toliau gyvenantiems kolūkiečiams aptarnauti. Kiekvienoje dėžutėje yra skyrius siunčiamiems laiskams įvesti. Jį atidaro tik pats laiškininkas. Ir štai dabar 220 kiemų aptarnaujami paštu tą pačią dieną. Kaimuose korespondenciją išnešioja laiškininkas, o toliau gyvenantieji kolūkiečiai ją atsiima iš pašto dėžutės.

„Lenino keliu“ kolūkyje įgyvendintas naujas prenumeratorių aptarnavimo būdas pilnai pasiteisino. Jis lengvai gali būti įgyvendintas kituose kolūkiuose, kur laiškininkai nespėja kasdien aptarnauti prenumeratorių.

Br. BERCIONAS

ULJANOVO SRITIS. Melekesko rajono „Vperiod k komunizmu“ kolūkio partinė organizacija skiria didelį dėmesį TSKP XXI suvažiavimo dokumentų studijavimui. Visuose rateliuose propagandistai dėsto minėtą medžiagą. Pranešėjais ir lektoriais kviečiami kaimo inteligentai ir rajono įstaigų atsakingieji darbuotojai. Tiems, kurie mokosi savistoviai, organizuotos konsultacijos.

Nuotraukoje: konkrečios žemės ūkio ekonomikos ratelio užsiėmimuose TSKP XXI suvažiavimo delegatas, artelės pirmininkas V. A. Nefedovas pasakoja apie suvažiavimo darbą.

J. Ananjevo (TASS) nuotr.

KORESPONDENTAI

Ivoniečiai saviveiklos mėgėjai suvaidino Didžiulienės-Zmonos 4 veiksmų dramą „Vakaruškos“.

K. Bernotas

Su V. Rimkevičiaus drama „Vandens lėlija“ J. Biliūno vardo vidurinės mokyklos saviveiklininkai lankėsi Rokiškyje.

A. Petrulis

Rokiškio kultūros namų saviveiklininkai anykštėnams suruošė koncertą. J. Biliūno vardo vidurinės mokyklos scenoje svečiai atliko daug liaudies dainų, paskambino kanklėmis.

A. Kalibatas

Debeikių vidurinės mokyklos turistai, vadovaujami mokytojo Staliausko, lankėsi Burbiškyje. Jie sužaidė draugiškas rungtynes su Burbiškio krepšininkais, tinklininkais ir tenisininkais.

F. Saulius

šėlius. Visa šeima darbuojasi gerai, pavyzdinčiai.

Kada einu pro kalvę, visuomet užsuku pasikalbėti pas kalvį Pačinską. Jis nesenai išreiškė daugelio kolūkiečių mintis:

— Šis pavasaris ne toks kaip visi. Aš dar nemačiau taip džiugiai nusiteikusių, su tokiu entuziazmu dirbančių mūsų žmonių. Septynmetis net ir senus kaulus išjudina. Visai kitoks pavasaris, agronomai! — šypsodamasis šneka kalvis.

Mūsų pokalbiai nukrypsta į laukų darbus, kelintą grūdą šiais metais duos jėgas. Teisingai kalvis pastebi, kad mes mažai turim kultūrinių pievų, ganyklų ir karvių mažai laikom. Septynmečio pabaigoje — po penkių metų turėsime 300 ha pašarinių kultūrų.

Tada ir karvių galim dvigubai daugiau laikyti, — dėsto kalvis. — Ne visą žemę mes reikiama išnaudojam, agronomai.

Ir jis man visad nuoširdžiai pataria, drąsiai išdėsto savo mintis. Ir aš aiškiai matau, kad šis žmogus nuoširdžiai rūpinasi savo kolūkio ateitimi.

Yra pas mus traktorininkas Medeika. Kada reorganizu-

zavosi RTS, jį ne vienas turtingesnio kolūkio pirmininkas viliojo pas save, žadėjo turtingą darbadienį.

— Niekur aš ne žingsnio iš gimtinės nesisiu, — atsakė jis. — Mes čia turim padaryti ir darbadienį svarų, ir gyvenimą gerą.

Už šaunų darbą tarybinė vyriausybė apdovanojo drg. Medeiką medaliu. Juo didžiujasi visas kolūkis ir aš visuomet nurodau žmonėms drg. Medeiką kaip šaunumo darbe pavyzdį. Taip turime dirbti visi.

Dažnai su kolūkiečiais pasikalbam apie praeitį, apie tuos laikus, kai kūrėsi kolūkiai. Tai buvo revoliucija Lietuvos kaime.

— O žinot, — sakau, — kad j mūsų kolūkį penkios šeimos nori įstoti?

Visi klausinėja, kas tokie. Aš vardiju pavardėmis.

— Ar toji Rinkevičienė iš „Kolūkiečių balso“? — klausia manęs.

— Toji. O kas?

— Ne kolūkio jai reikia. Siuvėja ji. Ten padus užkaičio, tai pas mus bėga, — pasakoja kolūkiečiai.

Ir susirinkime Rinkevičienės į kolūkį nepriėmė, niekas nebalsavo už ją. Pasikeitė

METRIKACIJOS BIURE

Anykščių metrikacijos biuras gavo pareiškimus sekančioms santuokoms registruoti:

1. Karalevičiaus Antano, Juozo s., gyv. Anykščių mieste, Sportininkų g-vė Nr. 5, su Mažulyte Danute, Petro d., gyv. Pandėlio rajone, Gudelių kaime.

2. Karvelio Kazio, Silvestro s., gyv. Anykščių mieste, Smėlių g-vė Nr. 6, su Paulauskaite Marijona, Kazio d., gyv. Anykščių rajone, Seiminiškėlių kaime.

3. Mikučionio Vytauto, Antano s., gyv. Anykščių rajone, Debeikių apylinkėje, „Ateities“ kolūkyje, su Dragūnaite Angele, Balio d., gyv. Anykščių rajone, Aknystų tarybiniame ūkyje.

4. Beivydo Vytauto, Jurgio s., gyv. Anykščių rajone, Leliūnų kaime, su Gailūnaite Gėne, Baltraus d., gyv. Troškūnų rajone, Sedeikių kaime.

5. Urbonavičiaus Jono, Jono s., gyv. Anykščių mieste, Gegužės 1-sios g-vė Nr. 14, su Voskresenskaja Stefanija Aleksandrovna, gyv. Anykščių mieste, Gegužės 1-sios g-vė Nr. 14.

6. Labučio Antano, Stasio s., gyv. Kaune, Statybinių g-vė Nr. 4-1, butas 14, su Repėyte Aldona, Antano d., gyv. Anykščių rajone, Vikonių kaime.

7. Navicko Vytauto, Antano s., gyv. Kavarsko rajone, Staškūniškio apylinkėje, Ločių kaime, su Kvietinskaite Marijona, Jono d., gyv. Anykščių rajone, Sintautų kaime.

8. Pavinkšnio Vytauto, Antano s., gyv. Anykščių rajone, Beržioniškio kaime, su Dasevičiute Regina, Antano d., gyv. Anykščių rajone Ramaškonų apylinkėje, Mogylų kaime.

Santuokos bus registruojamos 1959 m. gegužės mėn. 17 d.

Mokykla skęs žemumnuose

Burbiškio vidurinės mokyklos mokiniai tvarko mokyklos aplinką. Jie išvalė ir sudegino visas parke buvusias šunkšles, išgenėjo sausas medžių šakas. Praėjusią savaitę mokiniai visą mokyklą apšodino akacijų gyvatvore. Dabar jie veža žemes ir rengeiasi mokyklos kieme padaryti didelį ir gražų gėlyną.

Artimiausiu metu dar numatoma atšodinti išnykusius parke medelius ir pasodinti 120 liepaičių „Anykščių“ plytų-drenažo vamzdžių gamyklos teritorijoje.

V. Vitkūnas

žmonės. Dykaduonių į savo šeimą nepriima.

Dažnai tenka išgirsti pasitarimuose kritikuojančią, kad nedirba agitatoriai. Ir matosi, kad kai kurie agitatoriai agitacinį darbą vaizduoja taip, lyg jis būtų paskaitų ir didžiulių pranešimų skaitymas. O aš pasakysiu, kad mūsų darbas ne kampanijinis reikalas. Mes kasdien būname žmonių tarpe, tai ir kasdien turime kalbėtis su žmonėmis ne iš tribūnos, o paprastai ir paprastais žodžiais. Mums lengviausia žmones suprasti, mes geriausiai galime įdėgti ryžto ugnelę didingųjų TSKP XXI suvažiavimo uždavinių vykdytojų širdyse. Plačiai supažindinti darbučius žmones su tais uždaviniais, nuolat pasakoti jiems, ką žada septynmetis kaimui, tokia, mano nuomone, kiekvieno žemės ūkio specialisto bei agitatoriaus pareiga.

A. KADZIULYTĖ
„Paryžiaus Komunos“ kolūkio agronomas

UZKARPATĖS SRITIS. Užgorodo inkubatorinė paukštinkystės stotis šiais metais išperins daugiau kaip 200.000 viščiukų, ančiukų, žalsukų ir kalakučiukų.

Nuotraukoje: stoties zootechnikė G. I. Sulina atranka viščiukus kolūkiams.

GERA PRADŽIA

— Kažin ar sugebėsime išauginti 9 ha kukurūzų ir 1400 triušių, — suabejojo Svėdasų vidurinės mokyklos direktorė O. Mažeikienė. — Reikia dar kartą pasitarti su mokyklos kolektyvu, mokinių tėvais.

Ilgai direktorė svarstė, nuo ko čia geriau pradėjus.

Tačiau dvejojti ilgai neteko. Gera žinodami didžiulę septinmečio plano reikšmę ir komunistų partijos nurodytus uždavinius mokyklai, mokiniai ir mokytojai entuziastingai ėmėsi darbo.

Visų pirma, mokyklos dirbtuvėje gabesniųjų mokinių — stalių rankomis buvo pagaminta pavyzdinė triušidė. Pagal ją vi-

šos klasės išpareigojo pagaminti po vieną panašią triušidę tam, kad mokykloje būtų greit sukurta graži triušių ferma. Dabartiniu metu dauguma klasių jau baigia pagaminti triušides ir netrukus bus apgyvendintos jose pirmosios triušių šėimos. Pirmokams — ketvirtokams triušidžių gaminiui ateina į pagalbą patys tėvai. Suskaičiavus mokinių laikomus triušius, pasirodė, kad jų yra 280, iš kurių 84 patelės.

Ne tik mokykloje bus išauginta 200 triušių, bet juos augins kiekvienas mokinis namuose. Jau dabar kiekvienas moksleivis gerai žino, kiek jam reikės išauginti triušių mokykloje ir kiek

individualiai. Vadovauti triušių auginimo darbams paskirta vyr. pionierių vadovė G. Laurinavičiūtė.

Mokyklos vadovybė, suskirsčiusi mokinius pagal gyvenamąją vietovę, sudarė 6 brigadas, kurios gimtuosiuose kolūkiuose augins kukurūzus. Pasirodė, kad daugiausia mokinių gyvena „Svėdasų“ kolūkyje. Jie čia išaugins net 4 ha kukurūzų. „Lenino keliu“ kolūkyje mokiniai augins 2 ha, Mičiurino vardo kolūkyje — 1,3 ha kukurūzų.

Svėdasų mokytojų kolektyvas, mokinių tėvai numatė, kad be kolūkių paramos mokykla negalės gauti gero derliaus iš priemokymų sklypo, nes mokykla neturi pakankamai trąšų. Buvo

kreiptasi paramos į kolūkius. „Lenino keliu“ (pirmininkas Sla-
venskas), „Svėdasų“ (pirmininkas Kovas) ir kiti kolūkiai patenkino moksleivių, mokytojų ir tėvų komiteto prašymą, išskyrė nemažą kiekį ne tik įvairių trąšų, bet ir sėklos.

Sūkis „Mokyklą arčiau gyvenimo“ Svėdasų vidurinėje mokykloje teisingai suprantamas ne tik mokytojų, bet ir mokinių. Todėl nenuostabu, kad patys mokiniai sudarė statybinių brigadų, kuri, dar nepasibaigus mokslo metams, pradės remontuoti patalpas ir inventorių.

Dauguma mokinių dalyvauja mokyklos aplinkos tvarkyme. Šiais metais pasodinta 50 medžių, pagražinti takai, išpu-
rentas daržas. Taip pat išplanuota „Abiturientų alėja“, kurioje kiekvienais metais abiturientai sodins ažuoliukus.

Svėdasų vidurinėje mokykloje padaryta gera didelio darbo pradžia.

A. PUODZIONAS
Mokyklų inspektorius

Patogūs autobusai

Ne vienas anykštėnas, važiu-
vęs greituoju dizeliniu keleivi-
niu autobusu, džiaugiasi:

— Puikl susisiekimo priemonė. Kaip gerai, kad tokie autobu-
sai kursuoja tarp Vilniaus ir Anykščių.

Kasdien vis daugiau keleivių naudojami ištaigingais autobu-
sais. Naudodamiesi jais, kelei-
viai sutaupo daug brangaus lai-
ko, turi galimybę greit atlikti įvairius reikalus sostinėje.

M. Radionovas

A. Vienuolio-Žukausko memorialiniame muziejuje

Tik metai praėjo, kai įsi-
kūrė A. Vienuolio-Žukausko
memorialinis muziejus, o jo
fondai jau pasipildė gausia
nauja medžiaga. Apie 1000
įvairių eksponatų padovano-
jo muziejui rašytojo žmona.
Jų tarpe pažymėtini baldai,
drabužiai, indai, fotonuotrau-
kos, laiškai, knygos su auto-
grafais ir kiti smulkūs, bet
vertingi muziejinės reikšmės
daiktai. Apie 100 eksponatų
padovanojo muziejui rašyto-
jo sūnus Stasys Žukauskas.
565 įvairius eksponatus su-
rinko muziejaus darbuotojai.

A. Baranausko memoriali-
nis muziejus metų bėgyje pa-
sipildė 26 naujais vertingais
eksponatais. Jų tarpe paži-
mėtini R. Navikienės („Drau-
gystės“ kolūkis) muziejui
dovanoti su A. Baranaus-
ko monograma sidabriniai
šaukštai, šaukštukai ir Bara-
nausko Seinuose turėto pie-
tų servizo lėkštės ir lėkštu-
tės, kurias poeto brolis Jonas

po Antano laidotuvių pasi-
ėmė atminimui. Gauta įdomi
senoviška medinė Baranausko
žvakidė. Br. Kazakaitienė
perdavė muziejui A. Bara-
nausko vizitinę kortelę, kele-
tą poeto rankraščio lapukų.
Jų viename surašyta darbo
dienos režimas, kurio A. Ba-
ranauskas griežtai laikydavo-
si.

Muziejus renka ne tik eks-
ponatus, bet ir atsiminimus
apie mūsų anykštėnus rašy-
tojus. Komandiruočių metu
Panėvėžį pas Tiškeienę Ma-
riją užrašytas pluoštelis atsi-
minimų apie J. Tumą—Vaiž-
gantą ir A. Vienuolį. Kuršė-
nuose vaistininkas J. Juodelis
papasakojo savo atsiminimus
apie rašytojus J. Biliūną ir A.
Vienuolį, su kuriais drauge
mokėsi Liepojos gimnazijoje,
o su Vienuoliu gyveno kartu
Maskvoje. Šiauliškė Bronė
Valentinavičiūtė — Žilinskienė
papasakojo gražius atsimini-
mus apie A. Vienuolio jau-

nystę, praleistą Maskvoje.
Dalį tų atsiminimų, prieš mir-
dama, ji dar spėjo užrašyti
savo ranka.

Yra žmonių, kurie supran-
ta memuarinės medžiagos
rinkimo reikšmę ir darbe pa-
deda muziejaus darbuoto-
jams. Stai, Vyta. Karvelis už-
rašė gyd. A. Kavoliūnaitės
atsiminius apie paskutinią-
sias rašytojo A. Vienuolio
gyvenimo valandas, laiški-
ninko K. Dilio atsiminimų
pluoštelį ir buvusios Žukaus-
kų šeimininkės E. Juškaitės
atsiminius. Savo atsimini-
mus apie Vienuolį kaip tau-
rios sielos žmogų, nuoširdų

— O jei taip dirbtuvėlė dides-
nė Svėdasuose atidarius. Saky-
sim, kad ir vietinio ūkio valdy-
bos puodų dirbimo įmonė? —
klausiame puodžių.

— Būtų gerai, — atsako į mū-
sų klausimą Mackevičius. — Ge-
ru puodų prigimintume ir reali-
zuoti juos būtų galimybės geres-
nės, ir pats dar-
bas gal ne taip
primityviai bū-
tų atliekamas.

Praverstų labai keramikos dirb-
tuvė. O dabar patalpų darbu-
returiu, — dėsto savo bėdas
puodžius, — tiesiog lauke reikia
dirbti. Kitas dar ir spekuliantu
išvaidina. O ką gi daryti, jei ma-
no amatas — gaminti puodus?

Ar nevertėtų atidaryti kera-
mikos dirbinių įmonę Svėdasuo-
se. Mollu dirbiniai — peleninės,
puodai ir kiti turėtų gerą pa-
klausą ir puodžiams lengviau
dirbti būtų.

C. Bytautas

PUODŽIAUS BĖDOS

Nuo seno svėda-
siečiai garsūs sa-
vo puodžiais. Be-
veik kiekvienoje troboje kas nors
iš šeimos dirba puodus. Vieni ga-
nūna tik savo reikalus, kiti
parduoda juos turguose.

Reikalingas puodžiaus amatas?

— Labai, — atsakys kiekvie-
na šeimininkė. Juk be gero puo-
do ar puodynės neišsiversi. Gra-
žus molinis asotis ne tik pato-
gus, bet ir papuošia šventinį sta-
lą. Reikalingas puodžius!

Bet Svėdasų puodžiai apie sa-
vo amatą kalba kitaip. Stai
Anykščių turguje savo prekes —

puodus siūlo pirkėjui J. Macke-
vičius. Jis 30 kilometrų atsibel-
dė arkluku su pilnu vežimu puo-
dų į Anykščius. Seimininkės
stuksena asočių šonus pirštais,
derasi dėl kainos, giria ir kartu
pelia puodžių.

— Prigaminome puodų, o par-
duoti beveik nėra kur, — skun-
džiasi puodžius. — Su arkluku
teil nenuvažiuosi, o savam raje-
ne ir taip puodžių pakanka.

Pasirodo, kad drg. Mackevi-
čiaus šeši broliai irgi puodžiai.

Pietų Korėjoje yra apie 4,2
milijono bedarbių. Milijonas
valstiečių badauja, nes lisyman-
nininkai rekvizuoja grūdus. Ma-
žos įmonės bankrotuoja.

Apie 300 tūkstančių našlių
skūsta. Daugelis jų elgetauja.

Nuotraukoje: elgetaujanti naš-
lė su dukterimi prie banko rūmų
Seule.

TASS nuotr.

Sportas

Žiūrovai imtynininkais patenkinti

Sekmadienį vietos vidurinės
mokyklos salėje Anykščių imty-
nininkai vėl bandė savo jėgas
draugiškose varžybose. Jų sve-
čiai ir tuo pačiu sportinės ko-
vos varžovais buvo Kauno „Dar-
bo rezervų“ ir Ukmergės miesto
komandos.

Pirmosios kovos su laimėjimais
mūsų imtynininkams buvo neli-
bai sėkmingos. Anykščių ko-
mandos visų lengviausio svorio
atstovai Pustelninkas nesugebė
reikiamai pasipriešinti laimėjęiui
Galliui ir jau antroje kovos mi-
nutėje paguldomas ant menčių.
Energingai ir gražiai sukovojęs
jaunas, debiutuojantis imtynininkas
Sriubas (Anykščiai) nesunkiai
nugalė lengviausio svorio
sportininką Mickevičių (Kaunas).
Bet sekančiame susitikime pralai-
mėjimą patiria anykštėnas Tyla.
Komandinis rezultatas tampa 2:1
Kauno imtynininkų naudai. Bet
čia komandą gelbsti lengvo s-
vrio imtynininkas Zakšauskas, ku-
ris per minutę nugalė šivicką
(Kaunas). Po šios kovos svečiams
pavyksta laimėti dar vieną taš-
ką, o anykštėčiai laimi visus li-
kusius susitikimus, ir užfiksuojamas
rezultatas 5:3 Anykščių ko-
mandos naudai.

Žiūrovai nekantriai laukė Uk-
mergės ir vietos imtynininkų su-
sitikimo, kuris ir turėjo nulemti
sekmadienio dienos draugiškų
varžybų nugalėtoją. Šiosios mėne-
sį šios abi komandos kovojė

Ukmergėje. Tuomet nugalėjo uk-
mergiečiai. Todėl dabar niekas
neabejoja, kad mūsų nemunie-
čiai iš paskutiniųjų sieks revan-
šo. Ir tai jiems puikiai pavyko.
Gera sukovoję Sriubas, Sinjakovas,
Zakšauskas, Mačelė, kurie
laimėjo visus savo susitikimus.
Idomu, kad pirmaatskyrininkul
Malelei šį kartą teko kovoti su
dešimčia kilogramų sunkesniu
Ukmergės komandos atstovu Bik-
sovu. Ir vis dėlto po atkaklios
kovos nugalėjo Malelė.

Antroji vieta atiteko Ukmer-
gės imtynininkams, kurie sekan-
čiame susitikime nugalėjo Kauno
„Darbo rezervus“ rezultatu 5:2.

Z. MIKSYS

Už redaktorių C. BYTAUTAS

Pil. Vallauskas Zenonas, s. Jo-
no, gyv. Anykščių m. Vilniaus:
g-vė Nr. 5a, iškelė ištuokos bylą
pil. Matullauskaitė-Vallauskienėi
Zofijai, d. Jono, gyv. Anykščių
m. Vilniaus g-vė Nr. 5a.
Ištuokos bylą nagrinės Anykš-
čių rajono liaudies teismas.

Rajono žemės ūkio ins-
pekcijos darbuotojų kolek-
tyvas reiškia gilią užuo-
jautą
Henrikui DABUŽINSKUI,
jo mylimam tėveliui mirus.